

SON YILLARDA ARTIŞ GÖSTEREN TOPLU İŞÇİ ÖLÜMLERİ İŞ CİNAYETİDİR

Son yıllarda gerçekleşen toplu işçi ölümlerindeki ciddi artışın son acı halkası önceki gün akşam saatlerinde İstanbul'da bir inşaat şantiyesinde yaşanan ölümler olmuştur.

İstanbul Davutpaşa ve Tuzla'da, Bursa Kemalpaşa ve Dursunbey'de, Ankara OSTİM'de, İstanbul'da bir servis aracında (8 kadın işçi), Zonguldak'ta, Maraş Elbistan'da ve geçen ay Adana'da bir barajda yaşanan toplu "iş cinayetleri"ne önceki gün İstanbul'da bir inşaatın şantiyesinde çıkan yangın sonucu çadırlarda kalan 11 işçinin ölümü eklenmiştir.

SGK istatistiklerine göre iş kazaları sonucu ölümler 2008 yılında 865 iken, 2010 yılında 1.434'e ulaşmıştır. Bu veri iki yılda 'iş kazası' sonu ölen işçi sayısının yüzde 70 oranında arttığını göstermektedir. Henüz 2011 yılı istatistikleri açıklanmamıştır, ancak yaşanan ölümler göstermektedir ki iş cinayetleri artışı sürmektedir.

İstanbul'daki son olayda işçilerin çadırlarda kalmaları ve elektrik sobalarıyla ısınmaları ile diğer bütün iş cinayetlerinin ortak paydası, işçilerin ne denli çağ dışı koşullarda çalıştırıldıkları ve barındırıldıklarıdır. 'İş kazaları' sonucu ölümler, sürekli iş göremezlik (sakat kalma) ve meslek hastalıklarına ilişkin sorunların, bütünü ise son on yılda bu alanda yapılan düzenlemelerin işçiler ve tüm çalışanların aleyhine olması gerçeğine dayanmaktadır. Özellikle 2003 yılından bu yana çalışma yaşamıyla ilgili yapılan tüm mevzuat düzenlemeleri emeğin, mühendisliğin, hekimliğin, işçi sağlığı ve iş güvenliğinin aleyhine unsurlarla doludur. Örneğin 4857 sayılı İş Kanunu, 4947 sayılı Torba Kanun, 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 5920 ve 5921 sayılı İş Kanunu, İşsizlik Sigortası Kanunu ve Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 6009 sayılı Torba Kanun, 6111 sayılı Torba Kanun ile çalışma yaşamı esnek üretim ve esnek çalışma temelinde yapılandırılmış; işçi sağlığı ve iş güvenliği politikaları alt üst edilerek piyasaya açılmıştır. Ulusal İstihdam Strateji Belgesi, Toplu İş İlişkileri Kanun Tasarısı ile İş Sağlığı Güvenliği Kanun Tasarısı da 2003 sonrasının neoliberal ve emek düşmanı düzenlemelerinin ruhunu yansıtmaktadır.

Bugün çalışma yaşamı, esnek ve güvencesiz çalışma biçimlerinin yaygınlaştırılması, 50'den az işçi çalıştıran iş yerleri ve sanayi dışı hizmetlerin iş güvenliği mühendisliği ve iş yeri hekimliği hizmetlerinden yararlanamaması ve

bu hizmetlerin piyasaya açılması, iş yeri denetimleri ve iş kazası incelemelerinin yetersizliğiyle çalkalanmaktadır.

Eğer bu sorunlara dair ciddi bir duyarlılık oluşturulmak isteniyorsa;

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Odamız ve TMMOB ve TTB'nin başvurularıyla alınan yargı kararlarına aykırı tüm mevzuat düzenlemelerini durdurmalı ve mevzuat çalışanlar lehine düzenlenmelidir.
- İşçi sağlığı ve güvenliğiyle ilgili politika oluşturulması ve karar alma süreçlerine TMMOB'ye bağlı ilgili meslek odaları, TTB ve sendikaların her düzeyde katılımı mutlaka sağlanmalıdır.
- İşçi sağlığı ve iş güvenliği hizmetleri ticari bir kâr alanı olarak değil, kamusal bir hizmet olarak ele alınmalı ve bütün iş yerleri ile tüm çalışanları kapsamalıdır.
- Denetim yapılacak iş yeri ve işçi sayısı artırılmalı, riskli iş kollarında denetimin etkinliği yeni denetim yöntemlerinin uygulanmasıyla desteklenmeli, denetim elemanlarına daha fazla olanak sağlanmalıdır.
- Önlem almayan işverenler için uygulanacak yaptırımlar caydırıcı hale getirilmeli, cezalar artırılmalıdır.
- Tüm çalışanlar insana yakışır norm ve standartlarda bir sosyal güvenlik ve çalışma koşulları şemsiyesi altına alınmalı, sigortasız ve sendikasız çalıştırma önlenmelidir.

Ali Ekber ÇAKAR

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

(12 Mart 2012)